

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 22
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Vestnik SHS

Gene Inzeratom:
Enopolna politika vira mat
oglas po Din. 1 — in Din. 150
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 —, postava 14.
po Din. 3 —.
Pri večjem naročilu popust.
Izba je vsak dan izven
ponedeljka in dneva po praz-
nika ob 3. uri jutraj.
Postojna plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepši se ne vrabajo; nevrabljena pisma se ne
sprojemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 329.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun pošte hran.
Ljubljanske št. 830 za naročnine in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7583, praška in dunaj 24.787.

Avtonomija Slovenije po prevratu.

Na volivnem shodu v St. Vidu nad Ljubljano zadnje nedelo, ki je bil sijajna parada naših bojnih sil v tem naprednem in zavednem predmestju Ljubljane, je bivši predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Janko Brejc med drugim razpravljal tudi o avtonomiji Slovenije po prevratu. Govornik je ob napeti pozornosti in burnem pritrevanju občinstva temeljito razkrinkal tozadevno slepomiselnost dr. Šusteršiča, kateremu odreka vsako pravico kritiziranja dogodkov, pri katerih bi bil moral sam sodelovati, pa se jim je strahopetno odtegnil z begom v tujino. Dr. Brejc je v tem oziru izjavil sledeče:

V službi velesrbskega centralizma stoječe stranke in njihova glasila nas ljuto napadajo kot avtonomiste, separatiste, federaliste in sploh kot državni nevarne elemente, misleč, da se bo ljudstvo raditega obrnilo od nas. Zgodilo se je ravno nasprotno. Ljudstvo se v masah zgrinja v našo stranko in čimbolj nas centralisti psujejo in sramote, tembolj raste zaupanje slovenskega naroda v SLS in njene voditelje. Videč vse to, si je zato bivši klerikalni vojvoda, ki koraka danes ramo ob ramo s centralisti, Velesrbi, liberalci starega in novega kova, izmislil novo, originalno vojno ukano in je zatrobil v drug rog, da bi zanesel zmego in nezaupanje v trdno sklenjene vrste slovenskega avtonomističnega mislečega ljudstva. SLS ni avtonomistična, ampak centralistična je bolj kakor sam Pašić — tako grmi z votlo domnečim basom v svojem, slovensko pisanim, toda velesrbskim interesom služecem trobilu, kajti SLS da je prejšnjo deželno avtonomijo razbila in podržavila, raditega da sedajna njena zahteva po avtonomiji ni resna in odkritosrčna.

Prav hvaležen sem dr. Šusteršiču, da mi je na ta način dal povod, da javno spregovorim o stvari, o kateri drugi naši centralisti najrajši molče, to je namreč o ustanovitvi Slovenije ob težkih dneh prevrata ter o takratnem njenem državopravnem značaju. Res da ni še niti celih pet let od tedaj, toda današnji svet tako hitro in površno živi, da so veliki dogodki tistih dni premnogim samo še kakor senca pred očmi, dočim se velika masa naroda njihovega pomena še do danes niti zaveda ni popolnoma. Zato je prav dobro, da si nekoliko spomin osvežimo, potem pa si z bivšim deželnim glavarjem kranjskim glede tega resno pogledamo globoko v belino očesa!

Ko se je avstroogrška fronta na Pijavi zlomila in habsburška zvezda nagnila k zatonu, tedaj je bil deželni glavar na Kranjskem dr. Ivan Šusteršič. Kot tak ni bil morda zastopnik dunajske vlade, ampak zaupnik slovenskega ljudstva je bil, kateremu je bil nad dve desetletji tudi priznani politični voditelj. Kdo je bil tedaj poklican, da v tistem trenutku, ko so dunajski vladi zdrknili vajeti iz rok, avtoritativno seže po njih in vzame vso oblast na Kranjskem v svoje roke? Kdo drugi pač kakor deželni glavar, kot šef avtonomne uprave in predstavnik ljudstva samega!

Kaj pa je storil dr. Š., ki nerad slišal, če so ga Nemci nazivali za nekronnega vojvodo kranjskega? Zvestoba za zvestobo — tako je učil skozi več kakor dvajset let in ljudstvo mu je verjelo, mu izkazovalo brezpogojno zvestobo od svoje strani, ga kovalo v zvezde in častilo kakor nikogar drugega. In kaj je storil dr. Šusteršič, ko je prišla ura odločitve, na katero je narod čakal tisoč in več let? Ali je vrnil ljudstvu zvestobo? Ali mu je ostal ob strani ob uri preskušnje bodisi kot general bodisi kot prostak? Kaj šel skupaj s tepenimi in preplašeni avstrijskimi generali jo je popihal iz dežele, ki je bila njegovi skrbi in njegovemu varstvu izročena. — Vprašam: Kaj bi se bilo zgodilo s Kranjsko, če bi bili tudi drugi voditelji naredili kakor on in bi bili tudi oni nesli svojo kozo in kaso v Švico na varno? Zavladala bi bila najstrašnejša anarhija, vsestranski

kaos, kojemu bi brezpogojno morala slediti najusodnejša katastrofa, kar jih je slovenski narod kdaj doživel. Brez vsakršnega vodstva bi se bila javna uprava sama v sebi razsula, ljudskega vodstva bi se bili polastili brezvestni demagogi kakor se v takih slučajih vselej zgodi, razbiti mase milijonske avstroogrške armade, ki so se že valile z bojišča proti našim zapadnim mejam, bi se bile kakor hudournik razlele po naših dolinah, potiskane od zadaj od zmagepih laških arditov. Prepuščam Vaši fantaziji, da si sami predočite sliko tega, kar bi nujno moralo iz tega nastati — ropi, morije, požigi, nasilstva vsake vrste itd.; še tisto blagostanje, kar ga ni bila vojska požrla, bi bila ta poplava odnesla seboj, slovensko zemljo izpreminjajoč v puščavo, našo kulturo pa v kadeče se razvaline. Konec pa bi bil brez dvoma italijanska — okupacija celega slovenskega ozemlja, gotovo pa vse Kranjske in mi bi danes zdihovali pod laško fašistovsko vlado kakor nesrečni naši primorski bratje.

Takšna bi bila usoda naše zemlje, če bi bili tudi drugi voditelji naroda sledili zgledu junaškega kranjskega glavarja in ljudstvo ob uri nevarnosti prepustili samemu sebi. To so Vam bili stari kranjski glavarji nemškega plemena drugačni možje. Dasi tuje krvi vendar niso ljudstva puščali na cedilu, temveč z mečem v roki so ga branili ob turških vpadih in zanj prelivali tudi svojo kri. Zadnji kranjski deželni glavar pa je strahopetno zbežal in sedaj, ko je nevarnost minila, preliva tinto po potrpežljivem papirju in bljuje žveplo na tiste, ki so prostovoljno, ne da bi jih klicala v to kaka dolžnost, kakor je klicala njega, zasedli in branili od njega zapuščene postojanke ter prav v tistem času, ko je on lovil še zadnje utrinke ugašajočega avstrijskega solca, na brzo roko osnovali Narodno vlado in s tem domovino rešili nesreče, večje kakor je bil katerikoli hunski ali turški pohod. Še preden se je masa ljudstva prav zavedla, kaj se godi, je Narodna vlada že spravila polmilijonsko armado preko slovenske zemlje, brez najmanjše nesreče, skoraj da brez incidenta, za njo pritiskajočo laško vojsko pa blizu demarkačne črte ustavila in daljno zasedbo Kranjske po Italijanih preprečila. In vse to takorekoč brez vojaštva in — brez denarja. Kajti od Šusteršiča zapuščene blaginje so bile tako nabito polne, da je morala Narodna vlada že prve dni svojega obstanka operirati z meničnim bančnim kreditom.

In sedaj čez štiri leta, ko je habsburška zvezda definitivno zatonila, prihaja ta žalostni junak zopet na plan in se osmeli na odgovor klicati tiste, ki so bili na njegovo mesto stopili, ko je on puško od sebe vrغل in v tujino dezertiral! Ta je pa res predebela celo za dr. Šusteršiča. Vsakdo drugi na njegovem mestu bi previdno molčal in bi bil vesel, če drugi njega ne kličejo na odgovor. In mi smo ga res velikodušno pustili v miru in bi ga še pustili, če bi tako predrzno ne izzival in če bi se sam ne postavil arogantno za sodnika nad nas, on, ki ga je 99% naroda že obsodilo, on, ki je izmed vseh javnih delavcev zadnji poklican soditi o dogodkih prevratne in poprevratne dobe na Slovenskem.

Ta mož torej sedaj deklamira, da je SLS deželno avtonomijo kranjsko odpravila, jo državni izročila in centralizirala. Pogledjmo torej, kako je s to stvarjo.

Razmere ob prevratu so kategorično zahtevale koalicijsko vseh slovenskih političnih strank; to je bilo tako samoobsebi umevno, da, kolikor jaz vem, o tem vprašanju sploh nobene načelne debate bilo ni. Zavedajoč se zgodovinske važnosti trenutka in nevarnosti položaja so vse tri takratne stranke vzele solidarno odgovornost nase, čemur je morala kajpak odgovarjati tudi sestava vlade. Ta vlada je po danih razmerah mogla biti samo ena edinstvena za vso zedinjeno Slovenijo, ki je tiste dni

meso postala. Prejšnji dvotirni državni sistem cesarskih deželnih vlad in poleg njih obstoječih avtonomnih deželnih odborov je moral pasti že raditega, ker so slovenski deli Koroske, Štajerske in Primorja, kakor hitro so se bili od prejšnje skupnosti z Nemci ozir. Italijani odcepili, ostali brez deželnega avtonomnega zastopstva. Situacija je bila taka, da smo imeli na eni strani zedinjeno Slovenijo kot politično enoto, ki se je bila tujega jarma in avstrijskih cesarskih vlad otrsela, na drugi strani pa samo deželni odbor kranjski, dočim so bile vse ostale pokrajine brez avtonomnih deželnih zastopov. Politični enotnosti Slovenije je morala odgovarjati politična uprava iste; in to je prevzela Narodna vlada. Sedaj je bilo vprašanje, kaj naj se zgodi s posli, ki so jih bili poprej upravljali deželni odbori v Celovcu, Gradcu, Gorici, Trstu, Pulju, kdo naj jih vodi naprej ozir. kdo naj jih prevzame. Mogoči sta bili samo dve poti: ali ustanoviti posebne deželne odbore za slovenske dele Koroske, Štajerske itd. z vsem potrebnim aparatom, ali pa vse te posle izročiti tudi Narodni vladi. Za prvo alternativo je manjkalo vseh predpogojev, pa tudi vsake — potrebe. Kajti prejšnja državna uprava v celi Sloveniji je že bila v rokah zastopnikov ljudstva. Na mesto prejšnje cesarske vlade je že bila stopila v vsakem oziru popolnoma avtonomna, samosvoja, od nobene tuje oblasti odvisna ljudska vlada. Nobenega smisla ni torej imelo, poleg te ljudske vlade vzdrževati ali celo na novo ustvarjati še druge ljudske vlade, t. j. deželne odbore, kar bi upravo samo zmešalo in brez potrebe silno podražilo. Zaraditega ni moglo biti ne dvoma ne pomisleka proti temu, da je vse posle javne uprave prevzela Narodna vlada kot zastopnica celega slovenskega naroda. S tem je naš narod postal v resnici sam svoj gospodar in vladar, dobil je samopravo v najširši meri, ki je sploh mogoča. Prejšnja deželna avtonomija je bila komaj slabotna senca tiste samostojnosti in samouprave, ki je bila last Narodne vlade, prvega ministrstva zedinjene, samostojne Slovenije. Kaka nesmisel ali hudobija je tedaj trditi, da smo deželno avtonomijo zapravili, ko je baš nasprotno res, da smo namreč samovlado ljudstva tudi na one grane javne uprave raztegnili, ki so jih poprej od tuje oblasti nastavljeni in od nje odvisni cesarski namestniki in deželni predsedniki upravljali; mi smo prejšnjo skromno deželno avtonomijo do najvišje stopnje izpopolnili tako da smo jo v pravo pravcato lastno državnost povzdignili in s tem maksimum ljudske samouprave dosegli, ki je sploh mogoč. Kajti narod, ki ima vso upravo v svojih rokah, ni samo avtonomen, ampak naravnost samostojen je. In to je bila Slovenija ob prevratu po naši zaslugi.

In ko smo se potem s Srbijo ujedinili v eno državo, nam je regent svedčano obljubil, da bodo naši avtonomni administrativni organi, t. j. torej naša Narodna vlada, ostali v močini da bodo za svoje delovanje odgovorni avtonomnim predstavništvom vse dotlej, da bo ustavotvorna skupščina o bodoči ureditvi države odločila, kar bi se smelo zgoditi samo s kvalificirano večino. Smeli smo pač tej besedi verjeti in misliti, da je vsako nasilje ali prevara izključena.

Da je prišlo drugače, ni naša krivda, ampak poleg domačih podreptikov je v prvi vrsti krivda tistih srbskih politikov, ki so vladarjevo besedo snedli, prav tistih, katerih milost danes obseva tudi dr. Šusteršiča samega. Ti so imeli kakor sedaj spoznamo, že od kraja nečiste namene z nami. Kajti komaj se je bilo črnilo posušilo na adresi, že so se pričeli več ali manj prikriti poskusi demontiranja in centraliziranja naših avtonomnih pravic in naprav, pri čemer so slovenske centralisti-

čne poturice na vso moč pomagale. Dokler sem bil jaz predsednik deželne vlade, smo te centralistične težnje krepko odbijali, o čemer ne pričajo samo sejni zapisniki deželne vlade, ampak tudi domače in belgrajsko časopise, ki me je radi moje neupogljivost ljuto napadalo. Kar smo izgubili avtonomnih pravic pred Vidovdansko ustavo, se je zgodilo po zaslugi naših demokratov. Vidovdanska ustava pa, ki je naši avtonomiji in samostojnosti vrat zlomila, imajo poleg demokratov naši samostojni na vesti. Kajti z 12 glasovi večine je bila ta ustava sprejeta in teh 12 glasov so ravno dali 3 demokrati in 9 samostojnih.

To je kratka zgodovina državopravnega razvoja Slovenije od prevrata sem.

In sedaj naj poštna slovenska javnost sama sodi, kako ime zasluži človek, ki preudarno in premišljeno kleveta, da je SLS centralistična, da ji v resnici ni za avtonomijo, da ji avtonomija služi same kot volivno geslo. Delo naših zastopnikov govori in njihova parlamentarna taktika priča o iskrenosti te naše prve programne točke. Kajti če bi ne bili resnični avtonomisti, če bi bili avtonomisti samo za čas volitev kakor n. pr. samostojni, potem bi bili lahko ves čas v vladi sedeli, kamor se nas vsak čas tudi vabili. Mi pa smo dosledno odgovarjali, da v centralistični vladi ni mesta za nas, da se vladnih poslov ne moremo udeleževati, dokler ne prodere naša zahteva, da je ustavo treba revidirati v smislu našega avtonomističnega programa, ki ga nismo šele danes iznašli, kakor Šusteršič svojo ljubezen do Srbov, ampak ta svoj avtonomistični program smo že ob volitvah v konstituantno pred javnostjo razgrnili in ga tudi dosledno in močito branili in ne bomo prej odnehali, dokler našemu narodu zopet ne priborimo nazaj tiste svobode in samostojnosti, ki jo je ob prevratu zadobil in za katero ga pozneje opeharili današnji belgrajski Šusteršičevi — prijatelji.

Imenovanje upravnih sodnikov.

Belgrad, 26. februarja. (Izvirno) Danes od 11. do 2. ure se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o izvolitvi upravnih sodnikov. Pravosodni minister dr. Laza Marković je predložil kandidatno listo in sicer za 12 predsednikov in 48 sodnikov, katere predlaga državni svet na podlagi zakona o upravnih sodiščih. Od predloženih jih je imenoval ministrski svet polovico in jih bo dal kralju v potrjenje. Za predsednika upravnih sodišč so imenovani: V Zagrebu dr. Celz Cavaglieri, v Skoplju dr. Lanović v Dubrovniku dr. Barič, v Sarajevu dr. Simić. Ministrski svet je definitivno rešil vprašanje sedeža upravnega sodišča v Sloveniji. Zadnji čas je namreč prišlo več predlogov, naj se sedež premesti v Ljubljano. Ministrski svet je odločil, da ostane sedež upravnega sodišča v Celju.

TEZAVE Z GRČIJO.

Belgrad, 26. februarja. (Izvirno) Iz Aten se poroča, da je posebna komisija zunanjega ministrstva izdelala grški predlog svobodnega pristanišča v Solunu in ga izročila vladi. Ministrski svet ima v torek sejo, na kateri bo sklepal o tem predlogu.

NAŠ RUMUNSKI POSLANIK POROČA.

Belgrad, 26. februarja. (Izvirno) Naš poslanik v Rumuniji Boško Čolak Antić je obiskal danes zunanjega ministra dr. Ninčića in mu poročal o političnem položaju v Rumuniji. Razpravljala sta tudi o skupnem nastopu naše države z Rumunijo glede vprašanja reparacij, ki jih mora plačati Bolgareka.

STIRI DEMOKRATSKE LISTE V ENEM OKROŽJU.

Belgrad, 26. februarja. (Izvirno) Jutri dopoldne bo imel sejo glavni odbor demokratske stranke, na kateri bodo razpravljali o vprašanju volitev v posameznih okrožjih, posebno v topliškem okrožju, kjer so vložene kar štiri demokratske liste. Glavni odbor bo proglasil eno listo za očiščeno, kandidate ostalih list bo pa izključil iz stranke.

Sanmargheritska pogodba podpisana od obeh kraljev.

EVAKUACIJA TRETJE CONE IN SUŠAKA. — PARITETNA KOMISIJA V OPATIJU.

Belgrad, 26. febr. (Izv.) Včeraj se je pripeljal semkaj tajnik našega poslanstva v Rimu g. Milan Stanković, ki je prinesel seboj originalne listine sanmargheritske pogodbe, katero je italijanski kralj podpisal z datumom 22. februarja. Zunanji minister dr. Ninčić je bil popoldne ob pol 5. na dvoru in je predložil pogodbo kralju v podpis. Kralj je podpisal pogodbo z istim datumom kot italijanski kralj. S to originalno listino pogodbe bo g. Stanković še nočoj odpotoval v Rim in jo izročil ministrskemu predsedniku Mussoliniju.

Belgrad, 26. febr. (Izv.) Iz Rima poročajo, da je včeraj ministrski predsednik Mussolini delj časa konferiral z našim poslanikom Antonijevićem o pripravi za evakuacijo tretje cone in Sušaka. Italijanski člani paritetne komisije so že na potu v

Opatijo, kjer se bodo 28. t. m. začele razprave.

Belgrad, 26. febr. (Izv.) Zunanji minister je brzojavno pozval naše člane paritetne komisije gg. admirala Prico, dr. Silovića in Stj. Barčiča, ki se sedaj nahajajo v Zagrebu, naj še nočoj odpotujejo preko Postojne v Opatijo, da se sestanejo z italijansko delegacijo.

Belgrad, 26. febr. (Izv.) Danes so odpotovali v Opatijo trije uradniki zunanjega ministrstva in sicer dr. Golias, Gjorgjević in Milanović. Ostali člani so že prej odpotovali. — General Milić je dobil nalog, naj ne gre v Benetke, ampak v Zader, kjer se bo sestal z italijanskim generalom Barbarichem in našim konzulom Markovićem, da bodo razpravljali o evakuaciji tretje cone v Dalmaciji in Sušaka.

PROTESTNI SHOD DELAVCEV.

Belgrad, 26. februarja. (Izvirno) Včeraj so imeli tukajšnji delavci dobro obiskan shod, na katerem so protestirali proti zakonskemu načrtu, da se podižja delovni čas. Ta načrt je, kakor znano, izdelal bivši minister za socialno politiko dr. Žerjav. Sklenjeno je, da se bodo delavci na konferenci, ki je sklicana v ta namen, najodločnejše uprli proti temu načrtu. Soglasno je bila sprejeta tudi resolucija, ki obsoja Žerjavov načrt in zahteva Surni delavnik.

Za sporazum v orientu.

Angora, 26. febr. (Izv.) Govori se, da bo temeljilo poročilo komisije za sklep miru na osnovah, sprejetih in pripoznanih od Turkov in od zaveznikov. Vprašan gospodarskega in finančnega značaja poročilo ne bo omenjalo.

Carigrad, 26. febr. (Izv.) Ekstremni nacionalisti v Angori intrigirajo, da bi Angora na zaveznike pritisnila z oboroženo silo.

London, 26. febr. (Izv.) Angleška vlada je sklenila, da se njene vojne ladje, ki se nahajajo v Smirni, umaknejo do Kalipsa.

Poljska odklonila ruski predlog.

Varšava, 26. febr. (Izv.) Z ozirom na noto Čičerinovo, ki jo je bil Čičerin odpisal pred nekaj dnevi poljski vladi, je izročil Skrzynski ruskemu zastopniku v Varšavi Obolenskemu noto, v kateri striktno odklanja ponudbo ruske vlade, da se poljsko-litvanski spor predloži Zvezi narodov v rešitev.

Iz Poruhrja.

Gelsenkirchen, 26. febr. (Izv.) Kolo-dvori v Wanne in v Recklinghausenu, ki so jih bili včeraj Francozi zasedli, so zopet prosti. Pri svojem odhodu so Francozi odpeljali s seboj 14 lokomotiv in 160 s premo-gom in z železno rudo natovorjenih vago-nov. Francoske straže so zapustile tudi ko-lodvor v Essenu.

Frankfurt, 26. febr. (Izv.) »Frankfurter Zeitung« javlja, da so zasedli okolico Montabourja, ki je spadala pod ameriško zased-beno področje in kjer že dve leti ni bilo nobenega vojaštva, francosko-marokanske čete.

Düsseldorf, 26. febr. (Izv.) Francozi so zasedli mostišča na črti Köln—Koblenz. Namen te zasedbe je, carinsko linijo ob zase-denem ozemlju popolnoma skleniti.

Düsseldorf, 26. febr. (Izv.) V Dortmundu so francoske oblasti zaplenile, kakor že javljeno, nad 12 milijard papirnatih mark.

Prvi zemljani na mescu.

Cudežni doživljaji dveh Angležev. 24. Angleški pisatelj H. G. Wells. — Poslovenit — e — (Dalje).

Pregreta sva bila in Kavor se je zbal, da bi se utegnila prehladiti v jami. Zlezla sva torej nazaj na solnce.

Pregledal in potipal sem se in našel, da mi razen nekaj odrte kože moj padec ni mnogo škodoval. Po Kavorjevem nasvetu sva se koj lotila vaj v skoku pod vplivom mesečeve privlačnosti.

Nadel si je strokovni obraz vaditelja in pokazal na prostor, oddaljen kakih deset metrov.

»Poskusite tole!«

Brez težave seve, pa z veliko točnostjo sem izvršil nakazani skok in priznati moram, da sem občutil zadovoljno škodoželjnost, ko je Kavor priletel za menoj za cel meter prekratko in se zboldel na trstičje.

»Vidite, previdna morava biti!« se je smejal in si izpipal trn. In s tem je prenehal s svojim »poukom« in je bil odslej moj součeneec v umetnosti lunarnih skokov.

Poiskala sva drugo, še krajšo razdaljo in sva skočila brez težave. Skočila sva nazaj in skakala sem in tja in vadila mišice na nove življenjske odnose.

In čudovito naglo sva se privadila. Po tridesetih, štiridesetih skokih sva že s precejšnjo natančnostjo znala preračunati, ko-

Zaplenili so tudi plošče za tiskanje nemških bankovcev. Kakor se sedaj govori, je bilo od tega denarja namenjenih 11 milijard za podporo stavkujočim rudarjem.

Düsseldorf, 26. febr. (Izv.) V Wittenu so Francozi zaprli župana, ker se ni hotel pokoriti poveljem francoskih oblasti.

Duisburg, 26. febr. (Izv.) Belgijske oblasti so zaprle letskega konzula, rodome Nemca. Njegov telefon je bil baje zvezan z nemško vojaško telefonsko linijo.

Volivni shodi SLS.

Volivno gibanje je v polnem razmahu. SLS je priredila preteklo nedeljo na Kranjskem nad 30 volivnih shodov in še več sestankov, na Stajerskem pa približno ravno toliko shodov. Z večine shodov smo že dobili poročila. Shodi so bili izredno dobro obiskani. Povsod je vladalo najboljšo razpoloženje in navdušenje za program SLS, ki so ga govorniki na shodih razvijali. Vedno bolj se ljudstvo oklepa avtonomistične misli ker uvidi v nje svojo rešitev.

St. Vid nad Ljubljano. ... I vse sijajno obiskan je bil nedeljski shod SLS v St. Vidu nad Ljubljano. Z viharim odobravanjem so sprejeli zborovalci programatična izvajanja dr. Brejca in poročilo poslanca Stankovića o politiki Jugoslovanskega kluba. Dr. Brejce je v svojem govoru obračunal z onimi, ki sedaj očitajo SLS, da je leta 1919 izdala avtonomno listino Slovenije.

Preska. V društvenem domu je priredila v nedeljo zjutraj SLS velik shod. Na shodu je govoril dr. Brejce o avtonomističnem programu SLS in o politiki Jugoslovanskega kluba. Zborovalci so z velikim navdušenjem izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu.

Notranje Gorice. V nedeljo dopoldne po deveti maši je priredila naša SLS v gostilniških prostorih župana Valentina Mračka zelo številno obiskan shod, na katerem je poročal ljubljanski podžupan dr. Ivan Stanković o političnem položaju, avtonomiji, korupcijskih aferah samostojnih voditeljev in volivnem gibanju. Na shod je došlo nekaj samostojnih sokoličev, ki so skušali shod motiti, a so morali slednjič utihniti, ker bi bili sicer postavljeni pod kap. Shod je otvoril župan Valentin Mraček, vodil je zborovanje g. I. Nagode p. d. Sotlar, ki je zaključil sijajno uspelo zborovanje s pozivom, da Notranje Gorice 18. marca na volišču dokažejo, da so v ogromni večini v taboru SLS, kar bo moral tudi samostojni Kušar uvideti.

liko se je treba pognati za katerokoli razdaljo.

In ves ta čas je krog naju poganjalo in rastlo s čudovito naglico, vedno više in gosteje in bolj in bolj zamotano, stebličje in trstičje, zeleni kaktusi, mesenovejasti lišaji, velikanske gobe. — Pa tako sva bila zatopljena v skalalne vaje, da nisva obračala nikake pozornosti na gosto grmičje, ki se je dvigalo krog naju.

Čudna, nepoznana živahnost se naju je lotila. Deloma mislim, ker sva bila po dolgem zaporu spet svobodna in rešena ozke kletke, najine oble. Največ pa je menda bil to vpliv tankega, lahkega zraka mesečevega, ki je vseboval mnogo več kisika nego zemeljski zrak. In kisik, to je znana stvar, povečava toploto krvi in vroča kri, kakor veste, povzročuje živahnost in gibčnost!

Podjetna sva bila kakor mlada petelina. Vkljub temu da sva stala sredi tujega, nepoznanega sveta, kjer so naju morebiti čakale nove, nepoznane nevarnosti, vkljub temu nisva čutila prav nobenega strahu. Iznova in zopet iznova sva si izbirala sedaj ta sedaj oni skalnati vrh. »Dobro! Dobro!« sva kričala drug drugemu po vsakem uspelem skoku. —

Kavor si je izbral vabljivo sneženo plast dobrih dvajset metrov visoko gori med stenami, stopil tri metre nazaj in se pognal. —

Kakor začaran sem gledal njegovo po-

Dolsko. V nedeljo zjutraj po prvi maši se je vršil pri nas izredno dobro obiskan shod SLS, na katerem je poročal naš kandidat Ivan Stanković o delu Jugoslovanskega kluba, avtonomiji in volivnem gibanju. Zborovalci so soglasno izrekli za hvalo Jugoslovanskemu klubu in izjavili, da bodo tudi na Dolskem 18. marca dokazali, da stoji cela občina neomajno v taboru SLS.

Mengeš. V nedeljo zjutraj se je vršil pri nas v dvorani Društvenega doma volivni shod SLS. Udeležba je bila zelo lepa. Volivci so navdušeno odobraval izvajanja kandidata SLS g. Janeza Streina in njegovega namestnika urednika Smodeja. Mengeš se zaveda važnosti volitev v narodno skupščino in bo volil strnjeno s SLS.

Hemec. V nabito polni dvorani Društvenega doma se je vršil tu v nedeljo volivni shod SLS. Na shodu so bili volivci iz homške in sosednih občin. Enodušno in burno so volivci odobraval program SLS, ki sta ga razvila kandidat za kamniški okraj g. Strein in njegov namestnik Fr. Smodej, in obljubili, da bodo do zadnjega moža 18. marca šli na volišče s SLS.

Gozd nad Kamnikom. V nedeljo smo imeli tudi pri nas volivni shod. Kandidat SLS Janez Strein in urednik Smodej sta izčrpno poročala o političnem položaju v državi, o strankah in njihovih programih in njihovem delovanju. Za SLS je govoril g. Anton Stergar iz Kamnika. Soglasno smo obsodili centralistične in demagoške stranke ter sklenili, da gremo 18. marca vsi do zadnjega volit SLS.

Podbrezje. V nedeljo je imel poslanec Brodar nepričakovano številno obiskan shod v Podbrezju, občina Naklo. Govoril je o važnosti sedanjih volitev, o pomenu borbe za avtonomijo, o delu SLS in drugih strank. Shod je soglasno izrazil zahvalo Jugoslov. klubu in poslancu Brodarju. Nekaljeno navdušenje, ki je vladalo med poslušalci, je pričalo, da za prihodnje volitve na volišču v Naklem skoro ne kaže postavljati drugih skrinjic kakor prve.

Duplje. Tudi v Dupljah, ki so bile leta 1920 popolnoma samostojne, se je shod SLS lepo izvršil. Napovedan je bil v gostilni pri Jegliču. Ker pa je s Križev in iz Tržiča prišlo nekaj pijanih socialističnih kričačev, ki so se pobratili z zadnjimi samostojnimi ostanki ter hoteli shod nasilno motiti, so pristaši SLS — skoro 200 po številu — vstali in odšli zborovat v bližnjo društveno dvorano. Tu je poslanec Brodar razvil program SLS, ki so ga vsi razen enega navdušeno odobraval. Videli smo med poslušalci kot vnete pristaše SLS mnogo takih, ki so pri zadnjih volitvah bili prepričani, da je rešitev pri samostojnih. Vse resolucije so bile soglasno sprejete. Zborovalci, sami pošteti mošje in fantje, so se razšli v najboljšem razpoloženju. Tako je v tem okraju padla zadnja samostojna trdnjava. V gostilni pa je ostalo še okrog 30 oseb, med njimi nekaj naših radovednežev. Tej socialistično-samostojni pobratimiji je govoril g. Padar s Križev. Vsa vsebina njegovega govora je bila: Če klerikalci zmagajo, bodo že vse šolske otroke poklerikalili, duhovniki nas bodo še bolj pritiskali in druga taka farška gonja. To je v primeri z Brodarjevimi tehtnimi izjavami zares bogat in sijajen program. Tako se je to maščevanje za razbiti Ažmanov shod na Pristavi sijajno izjalovilo. Samostojni so imeli res žalostno osmino. Mizerere je pa zapel socialist gospod Padar.

Sorica. V nedeljo je priredila SLS tudi v Sorici velik shod. Namestnik kandidata Brodarja prof. Dolenc je razvijal program SLS. Na shodu so bili zbrani skoraj vsi volivci soške občine, ki so se izrekli z velikim navdušenjem za program SLS.

Ovčiče. Na nedeljskem shodu SLS v Ovčičah je govoril ob veliki udeležbi zborovalcev g. Avsenek. Shod se je vršil v najlepšem redu. Zborovalci so se izrekli za avtonomistični program SLS.

Gorje. V nabito polni dvorani se je vršil v nedeljo volivni shod SLS v Gorjah. Na shodu je govoril namestnik kandidata Gostinčarja g. Jan.

Bohinjski Bela. Nedeljski shod na Bohinjski Beli je izredno dobro uspel. Govorila sta g. Jan in Avsenek.

Jesenice. V Društvenem domu je priredila v nedeljo naša SLS veličasten volivni shod, na katerem je poročal dr. Andrej Gosar.

Koroška Bela V nedeljo popoldne se je vršil v društveni dvorani sijajno obiskan shod SLS, na katerem je poročal bivši poslanec dr. Andrej Gosar o političnem položaju in volivnem gibanju.

Begunje pri Cerknici. V nedeljo ob 11. dopoldne se je vršil pri nas volivni shod, na katerem je govoril kandidat Gostinčar o pomenu sedanjih volitev. Shod je bil izredno dobro obiskan, zborovalci navdušeni. — Splošno se obsoja posebno nastop dr. Šusteršiča. O Puclju zbirajo ljudje v okolici Cirknice razne šale, posebno jim ugajajo njegova samozhvala, češ: »Kaj morem jaz zato, če me je rodila moja mati tako kunstnegale? Te besede je baje rabil na shodu v Cerknici, kjer so mu pristaši SLS krepko izpraševali vest in utrjevali »kunste«.

V Zireh je govoril v nedeljo na shodu g. dr. Marko Natlačen. Shoda, ki pomeni lepo manifestacijo za načela SLS, se je vdeležilo nad 250 volivcev. Prišlo je tudi nekaj pristašev nasprotnih strank, a so vsi brez vsakršnega ugovora sledili izvajanjem govornikovim. Tudi proti zaupnici bivšim poslancem SLS ni nihče ugovarjal in je bila soglasno sprejeta. Vodja samostojnežev se je izrazil ves potrt po shodu na vprašanje, če bo še volil s SKS: »Enkrat bom še poskusil; če pa tudi zdaj ne bo boljše, potem si bom drugo stranko poiskal.« — V žirovski občini bodo dobile nasprotno stranko malo glasov.

St. Peter pri Novem mestu. V nedeljo se je vršil v našem novem društvenem domu v nabito polni dvorani shod SLS. Udeležencev je bilo nad 400. Na shodu sta govorila posl. Sušnik in dr. Kulovec. Z viharim odobravanjem so sprejeli zborovalci izvajanja obeh govornikov. Sklepni govor je imel župnik Vovko, ki je shodu predsedoval.

Šmarjeta. V nedeljo ob enajstih dop. je govoril poslanec Sušnik ob veliki udeležbi volivcev na shodu SLS v Šmarjeti. To je bila nekdanj močna trdnjava samostojnežev. Prihodnje volitve bodo pokazale, da se je tudi ta trdnjava zrušila.

Brusnice. Ob izredno veliki udeležbi volivcev se je vršil v nedeljo ob enajstih dop. volivni shod SLS v Brusnicah. Na shodu sta govorila dr. Kulovec in tajnik g. Munda. Shod se je vršil v najlepšem redu. Na Brusnicah najbrže še ni bilo tako velikega shoda, kakor je bil nedeljski shod Slovenske ljudske stranke.

Orehovica. Ob štirih pop. je bil v nedeljo v Orehoviči shod SLS. Shoda se je vdeležilo najmanj dve tretjini vseh volivcev. Na shodu sta poročala dr. Kulovec in gosp. Munda.

Radeče pri Zid. mostu. Pri nas se je vršil shod SLS v nedeljo 25. februarja. t. l. na katerem se je razvil prav živahen razgovor. Gosp. dr. Mohorič je posebno poudaril važnost predstojećih volitev, ki bodo odločile, ali bomo imeli Slovenci še kaj besede na svoji zemlji ali pa bomo popolnoma odvisni od belgajske vlade, ki ne pozna naših razmer. Z ozirom na to je po-

»Kavor — k sem zakričal in ga zgrabil za rame, — kje je — obla —?«

X.

Kako sta Beadford in Kavor iskala izgubljeno oblo in kaj sta našla mesto nje.

Na njegovem obrazu se je zazrcalila moja osuplost. Vstal je in strmel krog sebe po grmičevju, ki naju je obdajalo in poganjalo in rastlo s strastno bohotnostjo. Raztreseno se je prijel s palcem in kazalcem za spodnjo ustnico in jo potegnil navzdol. Z negotovim glasom je govoril.

»Mislim,« je dejal počasi, »mislim, da — mm — da sva jo pustila — tamle nekje.«

Stegnil je roko in pokazal z obotavljajočim se prstom krog sebe.

»Ne vem prav, kje da je —.«

Osuplost na njegovem obrazu se je poglobila.

»Vsekakor,« je nadaljeval in njegove oko je obviselo na meni, »vsekakor ne more biti daleč —.«

Tudi jaz sem vstal.

Brezmiselnost sva vzklikala in najine oči so iskale po gostem grmičju.

Krog naju je z rahlim šuštenjem zibal tanki vetrič v solnčnem žaru stoječe trstičje in stebličje, debelo listje kaktusov, veja- ste lišaje in kjer je bilo le malo sence, je zaostajala plast snega. Na sever, na jug, na vzhod, na zapad — povsod ista enakomerna enoličnost nenavadnih čudnih oblik in rastlin.

zraku plavajočo drobno, okroglo postavo, njegove štrleče lase, pokrite z umazano čepico, njegove krileče roke s stisnjenimi pestmi, njegove kratke noge, oblečene v hlače do kolen in tesno stisnjene k telesu. Kako čudno se je vse to videlo na ozadju divje, sivkaste, brezmejnne mesečeve pokrajine.

Razposajena veselost me je pograbila, prasnisl sem v bučen smeh, poskočil in zletel za njim. Plump — sem prijadral ob njegovo stran —.

Smejala sva se drug drugemu, da sva se morala za trebuhe držati.

Še sva naredila par velikanskih korakov, poskusila par orjaških skokov, nato pa sva sedla v plitvo jamo, obraščeno z lišaji. Držala sva se za boke, lovila sapo ter drug drugega odobravojoče opazovala. Kavor je nekaj hlatal o »nepričakovanih, čudovitih uspehih« —.

In tedaj mi je prišla neka misel —.

Izpočetka se mi ni zdela posebno strašna. Bila je enostavno vprašanje, ki se je porodilo v mojih možganih vpričo najinega položaja.

»Mimogrede,« sem dejal, »kje je pravzaprav sedajle obla?«

Kavor me je pogledal kakor odsoten.

»E —?«

In sedaj šele me je zadel usodni pomen mojega vprašanja —.

zval vse navzoče in tudi druge stranke, naj se vendar zdaj, ko bje dvanajsta ura, zedinijo na naš avtonomistični program s tem, da 18. marca oddajo kroglice skrinjici SLS, ki je najmočnejša in ki bo šla v boj za avtonomijo z vsemi, ki so za to, da se vrže gnili centralizem. Martinšek iz Vrbovega, bivši komunist, je sicer hotel nekaj ugovarjati, češ da je SLS imela v vladi ministra. Ko se ga je pa zagotovo, da bo tudi on minister kadar zmaga komunisti, je bil popolnoma zadovoljen. Ko je hotel še znani Kužnik razlagati svojo učenost in značajnost, ki obstoji v tem, da se je pri zadnjih občinskih volitvah prelevil iz socialdemokrata v kapitalista, s tem, da se je združil s samostojneži, so se volivci razšli dobre volje in s trdnim sklepom, da bo zmaga SLS tudi 18. marca častna, kakor je bila pri občinskih volitvah, kjer smo dobili 19 odbornikov, združeni nasprotniki pa le 3, četudi je bil lintver med njimi.

Jurklošter v Laškem okraju. Druga za drugo se rušijo samostojne in socialdemokratske trdnjave. V Jurkloštru so nam leta 1920, združeni samostojneži in socialisti razbili shod in pri volitvah je dobila večina Samostojna kmetijska stranka. V nedeljo, 25. februarja se je pa tukaj vršil shod naše SLS in sicer na prostem pred cerkvijo, kjer se je zbrala velika množica ljudstva, ki je pazno sledilo govorom. Shodu je predsedoval domačin P o m p e. Govorila sta na shodu D e ž e l a k iz Smiklavža in H r a s t i k iz Brstnika pri Laškem. Navzoči so odločno obsodili politiko samostojne in socialistične stranke in odobrvali politiko SLS. Dne 18. marca bo tudi v Jurkloštru pogreb Samostojne.

O drugih shodih bomo poročali v jutrišnji številki.

Volivno gibanje.

V Šusteršičev nastop v Borovnici je bil njega popolnoma vreden. Priprave za shod so bile za široko javnost tajne, dasi so se s pijačo že tedne pripravljali komunisti-železnici, da bi mu zagotovili shod. Zlostna vloga »komunistov«! Dr. Š. se je pač bal, da bi ne prišel na shod kdo, ki bi mu pred ljudmi strgal krinko z obraza. Njegov govor je pa bil tako prazen, tako frazast, kakor je njegov »Ljudski dnevnik«, pa tudi glede resničnosti enakoveren. Slišati je moral medklice, ki jih seveda ni mogel stvarno zavrniti in se je skušal izvit s trditvami kakor: »Jaz pa nisem nikdar vpil živijo vojske!« Tako je mož bril norce iz Borovničanov, on, ki je klical na Unionovem shodu: »Razbijte Srbom glave« ter je dvor in vlado zagotavljal, da Slovenci želijo obračuna s Srbijo. Pod našo častjo je, da bi se spuščali v vse podrobnosti in zavračali vse neresnice, ki si jih dovoljuje ta zaveznik Pašičev in jim skuša dati verodostojnost s trditvijo, da se »Slovenci« in »Domoljub« lažeta, kadar razkrivata njegov pakt in razdiralno njegovo delo. Stara zgodba o tistem, ki je kričal: Primitite tatu! Ugovarjala sta mu domači g. kaplan in g. Kobi, preko katerih izvajanja je mislil, da mora iti z zavijanjem. Na shodu je govoril tudi priganjač dr. Š. lesni trgovec Škrbec iz Ljubljane, ki je ponavljal Šusteršičevo frazo o — resnem delu. Druge nesreče ni bilo.

V Klavrn Puceljev shod v Ljubljani. V nedeljo ob enajstih dopoldne je imel g. Pucelj v Narodnem domu shod, katerega so se udeležili njegovi pristaši iz cele dežele, ker se je isti dan popoldne vršil tudi občni zbor »Ekonoma«. Na shodu so našli okoli 250 udeležencev. Shod je potekel brez vsakega navdušenja. Ploskalo je le par najetih agitatorjev. Pucelj je najbolj udrihal po radikalni stranki, ki ga je vrgla z ministrskega stolčka. Ljudje so že med govorom odhajali in jih je predsednik shoda trikrat prosil, naj še malo potrpe. Po Puceljevem govoru se je vršil pod ogledalom zaupen razgovor med g. Beltramom in Puceljem. Popoldne se je vršil občni zbor »Ekonoma«, katerega se je udeležilo 180 oseb. — O Puceljevem shodu smo dobili še naslednje poročilo: Kdor je videl nedeljski Puceljev shod v Narodnem domu in se spomnil naših shodov v Unionu, temu je bilo pravo razmerje med obema strankama mahoma na dlani. Tukaj nabito polna dvorana, odmevajoča od pritrditve in sporazuma, tam v Narodnem domu pa najmanj tri četrtine dvorane prazne, poslušalci tihi, pobiti. Vsemu Puceljevemu premlevanju nešetotkrat slišanih, brezpredmetnih fraz se je videlo, da danes pač ni več mogoče zagovarjati samostojne politike, da cela reč ne gre od srca in da se niti najvnetejših pristašev več ne prime.

V Pakt radikalnega kandidata v Prekmurju za vlado. O prekmurškem uandidatu Kührju, ki pobira vosome (glasove) za dr. Kukovca, smo že povedali, kak program ima, in da ga je sprejel dr. Kukovec, ker ve, da ga ne bo treba izpolnjevati, ker ne bo izvoljen. Zdaj razglašala radikalni kandidat Benko iz Murske Sobotice svoj program in pravi, da bo 10. marca odstopil od kandidature, ako ne bo polovica njegovih zahtev izpolnjena. Milijonar Benko ima dosedaj skoro monopol na izvoz živine. Pravi, da mu najbolj ugaja Radičev program, in obžaluje, da ta stranka ne sme kandi-

dirati v Sloveniji. Po veri je evangeličan, po narodnosti pa je rojen Slovenec, ki pravi, da je prevzel kandidaturu radikalne stranke, ker so mu to svetovali v Bački živeči mažarski bratjec. Minister Županič je vse mogoče reči obljubil raznim ljudem v Prekmurju. Bomo videli, 10. marca, ali obsega ta pakt samo osebne koristi za Benka ali tudi druge. Da bi mogel Županič storiti kake politične koncesije (kakor za Nemce v Mariboru), je izključeno. Če tedaj Benko ne bo odstopil 10. marca, bomo vedeli, da se je zadovoljil z osebnimi koristmi.

O kandidatu Samostojne, milijonarskem mlinarju Hartnerju pa je znano, da je svoj čas agitiral za izvolitev nekega grofa, nazadnje pa se je sam postavil za kandidata in bil izvoljen na program Košutove stranke. Zdaj se je ponujal raznim strankam, nazadnje se je obrnil k Samostojni, da za Drogenika spravi kaj glasov skupaj.

V Nemški kandidat pod policijskim nadzorstvom. Novosadski »D. Volksblatt« poroča, da je novosadski veliki župan dr. Miloš Petrović odredil proti kandidatu Nemške stranke trgovcu Bolzu policijsko nadzorstvo. Bolz se mora vsak dan zglasiti pri občinskem tajniku in policijskem komisarju in ne sme zapustiti svoje občine. Povod za to odredbo je dal Bolz s tem, da je pobiral podpise za nekega slovenskega zdravnika. To pa prvič ni kaznivo in drugič so podpise pobirale tudi druge osebe, a roka »pravice« je zadelo samo Bolza. List sklepa, da se je to zgodilo samo zato, da se onemogoči Bolzu delo za volitve. Ali se vladna stranka resne sramuje takih sredstev?

Polomije samostojnežev.

Samostojneži so si izbrali sestanek dneve, da bi na njih begali ljudstvo. Kar jim je uspelo leta 1920., to jim ni uspelo in jim ne bo uspelo leta 1923. Preteklo soboto je bil sestanek v Moravčah. Samostojneži so za ta dan sklicali shod in agitirali ves teden za ta shod. Zaželjenega občisa pa le ni bilo. Po dolgem obnavljanju je otvoril samostojnež Franc Kokalj iz Vrhpolja shod, na katerem je bilo nad 300 pristašev SLS in kakih 30 samostojnežev. Naši so zahtevali, da se mora na shodu voliti predsednik. Samostojneži so se seveda tega branili, ker so vedeli, da so v velikanski manjšini. Končno so naši pustili Kokalja predsedovati in govoriti. Seveda so padali med njegovim govorom krepki medikleti. Nato je nastopil naš govornik, ki je govoril zelo stvarno. Samostojnežem pa njegov stvarni govor ni bil všeč in so začeli na vse pretege vpiti. Naši so zato predlagali zaupnico Jugoslovanskemu klubu in dr. Koroscu, ki je bila z velikanskim navdušenjem sprejeta. Nato so naši odšli in so pustili le kakih 20 samostojnežev na zborovališču. Polomija samostojnežev postaja vedno večja.

Škočjan. Iz Škočjana smo dobili poročilo, da so samostojneži na četrtkov sestanek dan, ko je bila zbrana velikanska množica na sestanju, hoteli prirediti svoj volivni shod. Naročili so si Pucelja in Majena. Pridobiti sta si hotela volivce, na shodu sta pa doživela, da se je vsa velikanska množica izrekla proti samostojnežem in za SLS. Torej v samem Škočjanu gospod Pucelj ne more več govoriti.

Kušarjev polom v Rakitni. V nedeljo je priromal k nam samostojni Kušar iz Notranjih Gor, da bi v nekdanji samostojni trdnjavi razvil agitacijo za polomljeno barko SKS. Na veliko žalost je samostojni Kušar našel v Rakitni popolno pogorišče samostojne trdnjave. Njegovi bivši pristaši so mu zabranili, da ni mogel niti besede izgovoriti. Ljudska nevolja je dala izraza in Rakitničani so svetovali Kušarju, naj kar lepo doma staremu Ilji razlaga samostojne bukve, ker so Rakitničani vsi za samostojnost Slovenije, za avtonomijo, kakršno zagovarja SLS.

Politične vesti.

+ Komur velja. V 45. številki »Slovenc« smo čitali na uvodnem mestu tudi tale vsega uvaževanja vreden stavek: »Vsak slovenski glas, oddan drugam (ne SLS), ne bo krepil slovenske misli, ampak bo nova pest zemlje na grob, ki nam ga koplje centralizem.« — Pristaviti bi bilo treba: ... na grob, ki ga koplje centralizem slovenstvu, našemu materinemu jeziku, pa morda tudi — kar Bog varuj — našim verskim svetinjam. — To naj bi premislil vsakdo, zlasti pa ta, ki se v svoji trmi ali bolje v svoji kljubovalnosti ne more zatajiti in pozabiti nekdanje nevednosti, če ni šlo vse po njegovi volji. Tu ne gre samo zato, da si z glasovi, ki bi jih izgubila SLS, pomaga en človek in da pride do svojih namenov, marveč stvar ima za mislečega človeka dalekosežno odgovornost... Kam se bo obrnil mož, ki mu je zdaj v ob belgrajskih protivnikov katoliških Slovencev favoriziranem listu za tarčo napadov edino le SLS — dasi mu po lastni izjavi nobena dosedanjih (predvolitvenih) slovenskih strank ni všeč — kam se bo obrnil v parlamentu, če ne k tistim, ki ga drže na no-

gah!... In, ali so tisti in tista stranka za versko šolo? Ali so za slovensko šolo in šolstvo? Ali so naklonjeni katoliški Cerkvi? Ali ne pospešujejo in podpirajo sokolstva v šoli in izven šole? Ali se more reči, da niso pod vplivom framasonstva? To naj bi pomislil vsakdo, ki meni, da se bo s tem, ko v svoji trmi pospešuje razkol, samo malo pomagal? Drugi časi, druge razmere, druge zahteve! Volitve niso igrača, marveč vestna zadeva, ki ima lahko usodne posledice v verskem in narodnem pogledu. Kdo bo kriv?... — Tudi bivši nezadovoljnež.

+ Za ljudsko samoupravo in za ljudsko samoodlobo se je ogreval na svojem shodu v Borovnici g. dr. Šusteršič. Ali je mislil pri teh besedah na samoupravo in samoodlobo slovenskega ljudstva? Dobro bi bilo, če bi on tudi to izrecno povedal, da ga ne bo treba na njegovih bodočih shodih o tej stvari še posebej vpraševati. Mi smo ga že ponovno vpraševali, kaj je on in kaj hoče, ali je centralist ali je avtonomist. Do danes na to vprašanje še ni odgovoril.

+ Soglašamo! Na Šusteršičevem shodu na Borovnici je g. župnik Štrajhar pozval navzoče naj 19. marca vsi vržejo volivne kroglice v Šusteršičevo skrinjico. Popolnoma soglašamo! Dne 18. marca bodo metali kroglice v prvo (SLS) skrinjico, dne 19. marca pa lahko napolnijo z njimi vse Šusteršičeve skrinjice.

+ Razdeljene vloge. — V večerajšnjem uvodniku »Ljudskega dnevnika« beremo pojasnilo, zakaj »Ljudski dnevnik« napada samo SLS, drugih strank pa ne. »Lj. dnevnik« pravi, da drugih strank ne napada, ker so »Lj. dnevnik« nasproti dostojne in stvarne. — Mi pa pristavljamo, da druge stranke, zlasti centralistične, dr. Šusteršiča in »Lj. dnevnik« zato ne napadajo, ker vse skupaj pričakujejo od dr. Šusteršiča, da bo od Slovenske ljudske stranke odkrnil del njenih članov, kar bi bilo slovenskim, pod raznimi imeni se skrivajočim centralistom (JDS, SKS itd.) v največje veselje. Te stranke pričakujejo, da bo misel na zakonodajno avtonomijo med Slovenci toliko bolj trpela in da bo centralizem šel toliko bolj v klasje, kolikor slabjša bi bila SLS. Zato jim je vsaka pomoč za rušenje avtonomizma in SLS dobro došla in to je pravi vzrok, da vse druge stranke dr. Šusteršiča ne napadajo. Ob enem pa upajo, da nas bo dr. Šusteršič zapletel v tak boj, da se proti drugim strankam sploh ne bomo mogli boriti, in tako bi one mirno agitirale in žele. Drugo vprašanje pa je, če bo to šlo.

+ Nemci na štajerskem so postavili svojo kandidatno listo. O tem dogodku piše glavno glasillo Nemcev v Jugoslaviji »Deutsches Volksblatt« dne 24. februarja med drugim sledeče: »Lastna nemška lista v Sloveniji je nepobiten dokaz, da med Nemci in radikali v Sloveniji ne obstoji nikak volivni kompromis, kakor je poročalo demokratsko časopisje. To časopisje je pa naredilo Nemcem s svojim poročanjem uslugo, da je priznalo Nemce za državotvoren element, ki je vreden z ostalimi državotvornimi strankami sklepati kompromis; Nemci torej le niso taki iredentisti, kot so jih splošno slikali. Drugič so demokratje tudi centralnim oblastem v Belgradu odkrili krivice, ki so se godile Nemcem v Sloveniji takoj po prevratu in končno bodo demokratje potrebovali mnogo časa, da se bo pozabilo, da hočejo oni pod nacionalno zastavo uganjati le strankarsko politiko.« — Tako piše »Deutsches Volksbl.« Z druge strani pa ni neverjetno, da so hoteli Nemci s postavitvijo lastne liste na radikale pritisniti, da svoje mogoče jim dane obljube izpolnijo že pred volitvami in da bodo svojo listo umaknili, čim radikali izpolnijo vse točke morebitnega dogovora, ki pa ni Nemcem v sramoto, pač pa radikalom, kojih notranjo slabost neusmiljeno odkriva.

+ Volivni oklic radikalne stranke je po dolgem krpanju in premišljevanju končno zagledal luč sveta. Oklic nosi podpis Nikole Pašića. Uvodoma pripoveduje nekaj o zgodovinskem postanku kraljevine SHS, potem pa nadaljuje z ozirom na notranjo politiko: »V notranjosti naše države je še mnogo nasprotnikov ujedinjenja. Naša država mora biti močna in tako organizirana, da smo vsak hip pripravljeni na njeno obrambo. Ta potreba je bila za nas merodajna, ko smo delali ustavo. (Kakor da avtonomistično urejena država ne bi bila močna država! op. ur.) Znano je, da se »en del zastopnikov nekih vej« našega naroda ni strinjal z našim ustavnim načrtom, ampak so zahtevali, da našo državo razdelimo na več malih držav in skupnem državnem ozemlju. Mi tega nismo mogli dovoliti (ker bi morala biti potem uprava vse drugačna in bi belgrajska gospoda »nešto manje zaradila«, op. ur.). V svoji zagrizenosti so nasprotniki sedanje ustave svojo nezadovoljnost izražali tudi na nedovoljen način. Mi popolnoma uvažujemo značaj pritožb naših bratov proti ustavi, in če bomo videli, da je treba ustavo spremeniti, jo bomo tudi izpremili v gotovih točkah, ako izpremembe ne bi ogrožale sigurnosti kraljevine, Vva-

nja politika nas sili, da ohranimo to ustavo (kakšna politika pa? op. ur.) in mi bomo ujedinevali to, kar mora biti vsem skupno, različno pa najostaneta, kar more brez škode koristiti zadovoljstvu ljudi v posameznih oblastih.« Oglas končuje z obligatnimi volivnimi obljubami, n. pr. da bodo radikali izpeljali agrarno reformo, skrbeli za uradnike (1. marca l. ? op. ur.), za dvig dinarja, za izvoz, za kmete, za delavce itd. Pozabili pa so povedati, da bodo v prvi vrsti skrbeli za — belgrajsko »porodico« in njene nezasitne žepe.

Iz zunanje politike.

* Italijanski reformisti. Italijanski reformistični socialisti so ob nastopu Mussolinijeve vlade svoj parlamentarni klub razpustili. Zadnje čase pa se je med reformisti začelo gibanje za obnovo kluba. Klub se je te dni že konstituiral in so mu pristopili razen Bonomija, Cellija in Beneduceja vsi prejšnji poslanci. Predsednik je Giuffrida. — 24. t. m. je klub poslal k ministrskemu predsedniku Mussoliniju deputacijo, ki je prosila, naj vlada reformistom pust v Južni Italiji svobodno roko pri strokovni organizaciji delavstva in naj te organizacije ščiti. Pri tem so se reformisti sklicevali na to, da so vsikdar vodili narodno politiko. Mussolini je odgovoril povoljno, vendar si je končno odločitev pridržal za pismeni odgovor.

* Francija in Rusija. Kljub tozadevne-mu demantiju francoske vlade trdi Auguste Gauvain v »Journal des Débats«, da se je vlada v ministrskem svetu bavila z mislijo vzpostaviti diplomatske zveze z Rusijo ali pa vsaj poslati v Moskvo izredno diplomatsko misijo. »Temps« je tudi pisal, da mir tako dolgo ne bo zagotovljen, dokler Francija in Rusija ne postaneta zopet prijateljici. Gauvain se ostro izroža proti tej nameri, s katero bi se Francija postavila v nasprotje z Anglijo in Ameriko ter kršila principe prosvitljene demokracije. S sovjetsko Rusijo ni mogoča nobena intimna zveza. — Kljub temu se med francosko in sovjetsko vlado pletejo jako močne vezi in so baže odpotovali v Pariz zastopniki sovjetske vlade. Baže so vsi člani ministrskega kabineta za vzpostavitev tesnejše zveze z Rusijo izvemši edinole Poincareja. Nekateri si zahtevajo ta tako, da bi Francija rada pridobila zase Rusijo, da popolnoma izolira Nemčijo in skupaj z Rusijo zagospoduje nad Evropo. Tore nekaka obnovev Napoleonovega načrta.

* O ruhrski akciji so govorili te dni v Parizu predsednik republike Millerand na shodu industrijev in trgovcev, Barthou, predsednik reparacijske komisije, in kolonijalni minister Sarraut pa na banketu američanskega kluba. Vsi so izjavili, da ruhrska akcija zanima celo Evropo, ker gre Franciji edinole za to, da zagotovi svetovni mir, ki ga Nemčija s svojim upornim neizpolnjevanjem verzajske pogodbe neprestano ogroža.

* Pogajanja? »L'Oeuvre« v Bruslju priobčuje intervju z nekim belgijskim ministrom (najbrže ministrski predsednik Jasper), kateri ne izključuje možnosti, da Francija in Belgija ruhrsko ozemlje v etapah izpraznita, ako Nemčija stavi kakšne konkretne predloge, kako misli zadostiti svojim reparacijskim obveznostim.

* Tesno gospodarsko antanto med Italijo in Francijo zagovarjajo nekateri italijanski vladni listi. To je v zvezi z vpostavitvijo nekega velikega industrijskega podjetja v Italiji, pri katerem je francoski kapital udeležen v jako veliki meri. Je pa veliko listov, ki ne marajo tesnejše kooperacije s Francijo, ki se zdaj na Italijo obračajo samo zato, ker jo rabi.

* Amerika in Rusija. Senator Borah je v senatu zahteval, da se vzpostavijo trgovinske zveze z Rusijo. Dejal je, da Amerika nič ne riskira, pač pa profitira, ako se spusti s parstomilijonskim ruskim narodom v trgovino. Ugovarjal mu je senator Lodge. Bonah pa je potem sam odpotoval v Moskvo, da sondira teren.

* Turčija in Rusija. Ob priliki 5letnice rdeče armade odpošlje Kemal-paša v Moskvo posebno vojaško misijo, da čestita rdeči armadi v imenu angorske narodne skupščine. Ob tej priliki se bodo vršila tudi vojaška posvetovanja med Turško mislijo in ruskim generalnim štabom.

* Orientsko vprašanje. Izmet-paša je podal angorski narodni skupščini poročilo o svojih pogajanjih z zapadnimi velesilami v Lozani. Kljub radikalnemu razpoloženju skupščine diplomati ne dvomijo, da skupščina želi mirne rešitve in da v kratkem izdela protipredloge za mir z antanto, ki se pošljejo sekretarijatu lozanske konference. Turčija za vojsko nima denarja.

* Konflikt med Poljsko in Litvo je jako oster. Litva ne pripozna rešitve velesil, glasom katerega bi se Poljska smela posluževati Memla kot svobodne luke. Še menj pa priznava Poljski posest železniške zveze Kovno—Vilna. Rusija Litvo odločno podpira.

mo zapečatiti, natančno razloži. Vrednostno pismo ne sme biti težje od 2 kg in ne sme presegati v nobeno smer 45 cm. Če je težje kot 2 kg ali pa če presega v katerokoli stran 45 cm, se smatra tako pismo za paket.

Clen 27: Paketi z označeno vrednostjo 600 dinarjev in več se smatrajo za vrednostne. Paket z naznačeno vrednostjo do 599 Din 99 par je pa navaden. Tudi na naslovni strani paketa, v katerem je gotov denar ali vrednostni papirji, mora pošiljatelj poleg označene vrednosti napraviti barvni odtisk pečatnika, s katerim je paket zapečaten, ali pa besedilo pečatnika s črnilom natančno in razločno napisati.

Clen 29: Pošiljatelj mora tudi na odrezku (kuponu) poštno spremnico, ki spremlja zapečaten pošiljko, na določenem kraju napraviti vselej razločen barvni odtisk pečatnika. Če ta odtisk ni razločen, se mora besedilo s črnilom izpopolniti.

Clen 30: Poštne proste oblasti, zavodi itd. smejo priporočeno predajati samo taka poštna prosta pisma, v katerih so nenadomestne listine, posebno važni uradni spisi ter taka pisma, v katerih je določen kak rok.

Clen 31: Poštne proste oblasti, zavodi itd. so obvezani pošiljati vse zneske do 1000 Din po poštah in nakaznicah, a ne v vrednostnih pismih. Izvzeti so samo slučajji, kadar se pošilja denar kakor predmet kazenskega postopanja (corpus delicti).

Clen 41: Nadomestna dostava paketov družinskim članom prejemnikov iz dopuščenega do označene vrednosti iz pod 600 dinarjev (torej samo pri navadnih paketih), a nadomestna dostava nakaznic in vrednostnih pism pa do 100 Din. Ne smejo se pa nadomestno dostavljati družinskim članom niti prejemnikovim stalno nameščenim osebam: uradna priporočena pisma, priporočene pošiljke s povratnin, poškovane pošiljke in vrnjene pošiljke, ki so bile nepravilno izročene. Vse te pošiljke se morajo izročiti naslovnikom samim ali njih pooblaščenecem.

Lastniki ali najemniki prenočišč (hotelov itd.), sanatorijev in penzionatov, katere označi mestna oblast (magistrat, županstvo, občina) za zanesljivo, smejo sprejemati za osebe, katere pri njih začasno bivajo, vse navadne in priporočene pismenske pošiljke, pakete do vrednosti iz pod 600 Din ter nakaznice in vrednostna pisma do 100 Din, a to samo tedaj, če podpišejo pred mestno oblastjo obvezno izjavo, da bodo pošiljke s popolnim jamstvom izročali naslovnikom.

Clen 45: Oseba, katere napačno izročeno ali napačno prevzeto priporočeno pošiljko pridržijo, se kaznuje zaradi kršitve pismene tajnosti in prestopka zoper imovino, a vrh tega tudi še po kazenskem zakonu.

Clen 67: Rok za reklamacije (polzvedovanje) je določen na leto dni (ne več na 6 mesecev). Ta rok se računa od dne, ko je bila pošiljka na pošti oddana. Pravico do odškodnine pa dobi pošiljatelj samo tedaj, če izroči zahtevo do odškodnine v času 15 dni od tistega dne, ko je prejel obvestilo, da pošiljka ni bila izročena.

Clen 70: Odškodninski znesek za izgubljeno priporočeno pismo znaša 50 Din.

Clen 73 določa nove odškodninske zneske za pakete brez označene vrednosti, in sicer: za paket do 3 kg se plača kvečjemu 30 Din, od 3 do 5 kg največ 50 Din, a preko 5 kg za vsak kilogram po 10 Din odškodnine.

Poškodbe in oplenitve paketov, ki jih je naslovnik (prejemnik) v roku 48 ur po dostavi pošti prijavil, vzame pošta v vrednost, jih zabeleži in obvesti pozneje prejemnika o uspehu polzvedovanja. Odškodnino pa dobi prejemnik samo tedaj, ako preiskava dožene, da se je poškodba ali oplenitev izvršila po krivdi poštne nameščenice.

Orlovski vestnik.

Odborova seja žentpeterskega »Orla« se vrši danes ob 7. uri zvečer v prostorih žentpeterske prosvete (zadnja soba). — Predsedn.

Fantovski večer žentjakobskega »Orla« se vrši danes točno ob 8. uri zvečer v prostorih Prosvete, Sv. Florjana ul. št. 15. Udeležba članov strogo obvezna. Odborova seja se vrši ob polosmi uri zvečer istotam.

Krožki: Krakovo-Trnovo, Moste, Šiška, St. Peter, Vič, Dijaškinje imajo v sredo, 28. t. m. ob 7. uri zvečer glavno skušnjo s godbo za nastope pri akademijah 10. in 11. marca. Skušnja se vrši v veliki dvorani Ljudskega doma. — Pripravljalni odbor.

Dijaški vestnik.

d Tibo — brez hrupa je včeraj stopilo v življenje novo katoliško akademsko društvo »Borba« v dopolnjevanje stavbe, katero sta doslej gradili »Danica« in »Zarja« — z mladostjo in vztrajnostjo. Program mu je narekoval čas, začrtale potrebe. Borba za verske ideale in enakopravnost katoličanov v naši državi, borba za socialno pravičnost in blagostanje, borba za narod, da se osvobodí tam, kjer ga tlačí tujec, da ohrani svojo individualnost doma, v svoji državi, na svoji zemlji svoj gospod! Borba za katoliško javnost in krščansko demokracijo, zato priprava sedaj, ko se duh oplemenituje na univerzi! Katoliška javnost je dobila v »Borbi« akademskih novo armado, vstalo kar naravnost iz potreb sedanosti za borbo za boljšo bodočnost. Bodi pot novega akademičnega društva blagoslovljena in ljudstvu v korist!

L. Č.

d Prvi odbor J. k. a. d. »Borbe«. Včeraj 26. febr. se je vršil v Akademskem domu ustanovni občni zbor Jugoslovanskega katoliškega akademskega društva »Borba«. Izvoljen je bil sledeči odbor: Šmajd Albin,

stod. inž., predsednik; Gubenšek Frano, stud. inž. tajnik; Jankovič Janko, stud. phil. blagajnik; Umek Janez, stud. tehn. gospodar; Urbanija Anton, stud. inž. knjižničar; Jerob Vinko, stud. inž. in Magister Jože, stud. phil. revizorja.

Polzvedovanja.

Zgubila se je v nedeljo, dne 25. t. m. dopoldne pri sv. maši ob 11. v cerkvi sv. Jožeta v klopi vrtič oltarja sv. Jožeta slota šenske ura. Ker je ura drag spomin, se najditelj iskreno prosi, da blagovoli uro vrniti v zakristijo pri sv. Jožetu.

Izgubila se je v nedeljo zvečer v dramskem gledališču črna bos. Oseba, ki je boč pobrala, je znana in se prosi, da jo odda g. O. Christofu, uradniku pri upravi »Slov. Narod« ali pa na policijo.

Dr. Mihael Opeka:

Velika skrivnost.

Sedemnajst govorov o zakonu.

Ta, zadnji teden napovedana knjiga, je pravkar izšla in se dobiva v podpisani prodajalni po 16 Din, po pošti — denar naprej poslan — pa po 17 Din 50 par. — Času zelo primerno govorilo tople priporočamo. — Prodajalna K. T. D. H. Ničman v Ljubljani (Kopitarjeva ulica).

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI priporoča cerkvenim zborom za velikonočno dobo sledeče skladbe:

Faist Ant.: 10 cerkvenih pesmi za mešani zbor. Part. 12 Din, glasovi po 2 Din.

Adamščik K.: 12 velikonočnih pesmi za mešani zbor. Part. 12 Din, glasovi po 4 Din.

Poerster A.: 12 cerkvenih pesmi za mešani zbor. Part. 8 Din.

Poerster A.: Cantica sacra za moški zbor, III. del. 20 Din.

Grun Ant.: Asperges me & vidi aquam, za mešani zbor, 4 Din.

Grun Ant.: Odpevanja pri lavretanah litanijah, za mešani zbor. 12 Din.

Hladnik L.: Velikonočne pesmi in regina soeli, za mešani zbor. Part. 6 Din.

Hribar p. Ang. Postni in velikonočni napavi za mešani zbor. Part. 20 Din, glasovi po 6 Din.

Kimovec F.: Rihar renatus, za moški zbor. Part. 14 Din, glasovi po 4 Din.

Laharnar L.: Velikonočne pesmi za mešani zbor. Part. 10 Din.

Premri St.: Preludija organi. 100 orgelskih preludijev. 28 Din.

Kvaliteta češkega blaga

konkurira s celim svetom. Nakup istega je ključni valutni razliki še vedno cenejši kot iz drugih držav. — Obiščite vsled tega VI. Mednarodni vzorčni velesejem v Pragi od 11. do 18. marca 1923 ter se poslužite ugodnosti, katere se vam nudijo, t. j. 30%ni popust na železnicah, 75%ni pri vizumih, preskrba stanovanja itd. — Informacije in legitimacije za poset daje Českoslovaški konzulat in velesejemski zastopnik Aloma Company, anončna in reklamna družba z omejeno zaveto, Ljubljana, Kongresni trg 3.

GUMENE PETE GUMENE POTPLATE

cenoje in trajnje so rekse usneme! Najbolje varstvo proti vlagi in mrazu!

Legitimacije

za poset šestega Prškega vzorčnega velesejma se dobivajo za ceno po 20 Din pri Českoslovaškem konzlatu v Ljubljani, Breg št. 8, in oficelnem zastopstvu tvrdki Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3 ter njeni podružnici v Beogradu, Sremska ulica 9. 1124

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Ura opazovanja	Baromet. v mm	Termom. v C	Relativna vlaga v C	Nebo, vetrni	Povprečna v. mm
30. 2. 21 h	727	8	0-4	jasno	—
1. 3. 7 h	84	8	0-5	megla	0-3
26. 2. 14 h	730-2	5-6	0-5	dež	—

Globoko pošli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da se je najin iskreno ljubljani brat

Franc Špacapan

danes ob pol 9. uri dopoldne po daljši bolezni, previden s sv. zakramenti, za vedno preselil k nebeskim krilatcem.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek, ob pol 3. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu.

Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, dne 26. februarja 1923.

ZALUJOČI SESTRI in OČE.

Treznega GOZDARJA

s srednjo izobrazbo in večletno prakso, išče uprava komend križevniškega reda pri Vel. Nedelji.

— Prosto stanovanje; plača in deputati po dogovoru. 1121

KNJIGOVODJA

g. Franc Germovnik

se nujno prosi, da se takoj oglasi pri župnem uradu na Preloki ob Kolpi.

Organist in cerkvenik

(CECILJANEC), koroški begunec, oženjen s štirimi otroki, IŠČE SLUŽBE. Vajen tesarskega ter vsega poljskega dela. Vzame tudi drugo primerno službo. Več pove MARTIN SEHER, SENOVO 64-4, pošta Rajhenburg. 1139

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem naznanjamo tužno vest, da je naš predragi soprog, oče, stari oče in tast, gospod

Ivan Jeras

strojevodja v pok.

dne 26. februarja ob 12. uri, po dolgem in mukopolnem hiranju, v 67. letu starosti, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Rimska cesta 16, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v larni cerkvi Marijinega Oznanjenja v četrti, dne 1. marca t. l. ob 7. zjutraj.

V Ljubljani, dne 26. februarja 1923.

Žalujoče rodbine: JERAS, BREMC, BROCCO, GUINOT, PESTOTNIK.

Zahvala.

Ob priliki izgube naše nad vse ljubljene mamice oziroma tate, sestre, svakinje, tete itd., gospe

MARIJE CELARC

gostilničarke in posestnice

se vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem najtopleje zahvalujemo za tolažbe-polne obiske za časa bolezni pokojnice, kakor tudi za krasne darovane vence. Čč. duhovščini, izrecno pa č. g. p. Ernstu za tolažbe-polne obiske za časa bolezni, dalje pevskemu društvu »Cankar« za gniljive žalostinke pri hiši in ob odprtem grobu, sl. požarni brambi Sp. Šiška, ter sploh vsem spremljevalcem, ki so v tako velikem številu spremlili pokojnico na njeni zadnji poti.

Ljubljana — Sp. Šiška, dne 26. februarja 1923.

MICI in FRANC LAH.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v sredo, dne 28. t. m. in v ponedeljek, dne 5. marca v cerkvi sv. Franciška, Sp. Šiška, obedve ob 8. uri zjutraj.

SPREJMEM DVA

trgovska pomočnika

mešane stroke za veletrgovino na deželo.

— Ponudbe pod: »AGILEN 1004« na upravnistvo »Slovenca«.

Krojaški pomočnik

IŠČE MESTA. — Naslov pove uprava lista pod številko 1119.

SIVILJA, dobro izurjena tudi v gostilni, pridna in poštena, želi mesta

natakarice.

Ponudbe na upravo lista pod štito: »ZANESLJIVA GOSTILNA«.

Iščem PRODAJALCO

pošteno, pridno, katere bi bila zmožna samostojno voditi trgovino s mešanin blagom. Jezik slovenski in nemški. Plača dobra. — Ponudbe pod: »ZANESLJIVA št. 1020« na upravnistvo »Slovenca«.

Služba

organista in obč. tajnika

v zdravilišču DOL. TOPLICE se odda dne 15. marca 1923. — Plačilni pogoji se poizvedo pri županstvu ali pri župnem uradu v TOPLICAH. 1076

URADNICA

izurjena strojepliska, SPREJME službo kot pisarniška moč v popoldanskih urah. — Cenj. ponudbe pod »URADNICA-DELO« na upravnistvo »Slovenca«. 1091

M. MIKLAVC, LJUBLJANA, Komenškega ulica št. 36, prodaja

bukovih drv in ogija

na debelo in drobno, po zelo nizki ceni, radi srečevitve obratnih prostorov.

Zahvala.

Najiskrenejše se zahvalujemo vsem prijateljem in znanecem od blizu in daleč, ki so prišli ob priliki pogreba spremit k zadnjemu počitku našega dragega soproga ter tako prisrčno ljubljene dobrega očeta

Karla Šlosar

krojaškega mojstra.

Najtopleje se zahvalujemo v prvi vrsti preč. duhovščini, posebno še č. g. dekanu za tako obilna tolažila ob večkratnih obiskih, zlasti pa še za v srce segajoči govor ob odprtem grobu. — Zahvala tudi tako skrbnemu zdravniku č. dr. Justinu, za ves njegov izredno požrtvovalen trud. — Zahvaljujemo se tudi vsem društvom, kakor Blaž Potočnikovi Čitalnici, Orlom in Orlicam, Obrtni zvezi, Krojaški zadrugi, Gasilnemu društvu in pevskemu zboru za krasne žalostinke pod vodstvom č. g. Franc Kogelja. Končno se iz srca zahvaljujemo za vse izraze sožalja. Vsem, prav vsem: tisočkrat Bog plačal!

Višmarje, dne 26. februarja 1923.

ZALUJOČI OSTALI.

Pisarniška moč

s trgovsko prakso, popolno večša brvatskega in nemškega jezika, dobi mesto pri neki zagrebški centrali pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe pod II-F-32 na INTERREKLAM D. D., ZAGREB, Ilica broj 21. 1074

=====

Ako še niste, pošljite naročnino!

=====

„DIAMALT“

Pozor! Paki „Diamalt“, trgovice Hauser i Sobolka, Beč-Stadlan, v predvojni kakovosti, se edino dobi pri glav. zastopniku za Jugoslavijo EDUARD DUŽANEC, Zagreb. Skladišče Strossmayerova 10. Vam je se ponaredb v prahu ali tekočini!

la Portlandcement

dobavlja

„Gradivo“ trgovsko društvo

Zagreb, Bogovičeva ul. 3.

Brzljani: Gradivo, Telefon 333

Svila, čipke modni nakit!

A. Šinković nasl. K. Šoss
Ljubljana, Mestni trg 19.

NAZNANILO

P. n.

NAZNANILO

občinstvu ter
znancem, prijateljem in
gostom z dežele naznanjava,
da odpreva **23. februarja** opoldne
v novi palači Ljubljanske kreditne banke, nasproti glavne pošte

**prvovrstno kavarno
EMONA**

opremljeno z vsem komfortom.

Sključujoč se na najino dolgoletno prakso, upava
cenjene goste s solidno in skrbno postrežbo
v vsakem oziru zadovoljiti ter se
priporočava za naklonjenost

RESTAVRACIJA se
zneje in se to, sl. občin-

Jan in Kati
FIALH.

odpre nekaj časa po-
stvu naznani v časopisih.

Mesarstvo in gostilno

eventualno tudi samo eno, mogoče s celo
hišo, v Sloveniji, VZAMEM V NAJEM
takoj ali 1. maja. — Naslov v upravni-
stvu „Slovenca“ pod številko 1029.

Salama

prve vrste
novo blago

popolno zrela
dobiva se povsod
i. hr. tvornica salame,
suhega mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi d. d. Petrinja

Glavno zastopstvo
za Slovenijo

M. Bunc in drug
Ljubljana
Celje - Maribor

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično
podjetje, Sv. Petra cesta 30.

KLEPARJI:

Remžger & Smerkol, Florjanska ul. 13
Produktivna zadruga kleparjev, inšlate-
terjev, koflarjev in krovcev v Ljubljani,
Kolodvorska ulica številka 28.
Korn T., Poljanska cesta številka 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:

visalne, računske, razmnoževalne in dru-
ge pisarn. stroje popravljajo in prenavljajo
Ludovik Baraga, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreyer nasled. Jakob KAVEČ,
Gradišče številka 5.

KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE:

Kumovar Ivan, Stari trg številka 10.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje številka 2.

SPEDIČIJSKA PODJETJA:

„Orient“ d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463

Renzinger R., Cesta na juž. železn. 7-9

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:

Sušnik A., Zaloška cesta številka 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEZNIKI IN SOLNENIKI:

Mikš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Erlavec & Turk pri „Zlati topati“, Valva-
zorjev trg številka 7.

ZALOŽBA POHIŠTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta številka 17.

Svarilo.

Podpisani naznanjam, da nisem
plačnik za dolge, ki jih dela
moja žena Vida Bizovičar.

STEFAN BIZOVIČAR.

KDOR bi sprejel LOVSKEGA**psa v dresuro**

naj pošlje svoj naslov na upravo tega
lista pod šifro „LOVEC“.

1141

**Kupim vsako mno-
žino gnoja.**

Ponudbe se prosi na upravništvo „Slo-
venca“ pod šifro „GNOJ“.

Doberman

majeti, črn z rjavimi oznaki, ki je dobil
nagrade in diplomo, napredaj takoj radi
preostitve za ceno 3000.— Din. — B.
MARKOVIČ, Dravje številka 36.

KUPIM**večji bukov gozd**

blizu železn. postaje za izdelavo OGLJA
in bukovih DRV. — Ponudbe pod „Ugod-
na cena“ na Anončni zavod Drago BE-
SELJAK in DRUG, Ljubljana, Sodna
ulica številka 5.

1117

LOKOMOBILA!

KUPIM LOKOMOBIL 35 konjskih
sil v uporabnem stanju. — Ponudbe pod
„NUJNO“ na Anončni zavod DRAGO
BESELJAK in DRUG, LJUBLJANA,
Sodna ulica številka 5.

!!! AUTO !!!

BENCIN
OLJE
MAST

PNEUMATIKA
VSA POPRAVILA
IN VOZNIJE

Le prvovrstno blago in delo po solid-
nih cenah nudi

JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani.

Na stanovanje in hrano

sprejem mirnega gospoda ali sred-
nješolca. — Naslov pove upravništvo
„Slovenca“ pod številko 1092.

Takoj ali pozneje ODDAM V
NAJEM radi bolezni

gostilno in trgovino

blizu farne cerkve. Dopisi na upra-
vo „Slovenca“ pod šifro: „TRGOVEC“.

1117

Modeli za napravo bet. cevi

kompletni v premeru 15, 20, 30, 40,
50 cm prodaja popolno dobro ohranjene
s skladišča KARL JETZBACHER D. D.,
ZAGREB, Vinska ulica broj 25. 965

KUPUJEM z dokazom legitimacije
stara, tudi pokvarjena

dvokolesa, motorje,

PISALNE, ŠIVALNE in še druge druge
stroje. — F. BATJEL, Ljubljana, Kar-
lovska cesta številka 4. 609

Spalne oprave

iz trdega in mehkega lesa, kakor
tudi kuhinjske oprave, imamo po
nizkih cenah vedno v zalogi.

Matija Andlovic,

mizarstvo, zaloga pohištva, Ljub-
ljana, Vidovdanska cesta številka 6.

Inženir

popolno vešč. srbo-hrvaščine, z dobrimi zvezami z upravami go-
zdarstvih in rudniških podjetij, dobi mesto pod zelo ugodnimi po-
goji, s sedežem v Beogradu, pri nekem delniškem društvu. —
Ponudbe pod II-F-32 na Interreklam d. d., Zagreb, Ilica 21.

Pozor! Stavbeniki Pozor!

na razpolago je več mizarskega stavbenega DELA

kakor: OKNA, VRATA itd. s prvovrstnim okovjem, vse popolnoma
novo, med tem tudi več vrat za premikanje (Schubtüre) s kompl.
okovjem. Navedeni predmeti se lahko ogledajo in so po zmerni ceni
naprodaj. — Naslov pove uprava „Slovenca“ pod številko 1108.

Knjigovodja

prvorazredno moč, večje organizacije, s perfektnim znanjem
hrvaščine in nemščine, s strokovno prakso in dobrimi spričevali,
ISCE pod ugodnimi pogoji akc. društvo v Zagrebu. — Ponudbe
pod II-F-32 na an. pisarno „Interreklam“ d. d., Zagreb, Ilica 21.

Ivan Zakotnik

Telefon št. 179. mestni tesarski mojster Telefon št. 378.
Ljubljana, Dunajska cesta 46.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače,
hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnišča, lednice,
paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov.
Parna žaga. Tovarna furnirja.

**ELIN, družba za električno
industrijo d. z. o. z.**

ELIN gradi električne centrale.

ELIN proizvaja in dobavlja vse električne stroje in elektrotehnične

ELIN projektira brezplačno vse naprave in obrate, ki so v zvezi

s elektrotehniko.
Tehnične pisarne in založbe: Ljubljana, Dunajska cesta palača Ljub-
ljanske kreditne banke, Maribor, Ventrinjska ulica 11.

Korani

zajamčeno pravi asbest-skrilji za kritje streh. — Ne premoči!
— Ne pozebel! — Proti ognju in viharju popolnoma si-
guren. — Neomejeno trpežen. — Teže na 1 m² 12 kg. —

Cenik in proračun pošlje

Franc Hočevnar, Zirovnica (Moste) Gor.

Stenotipistinjo

prvorazredno moč v strojepisu in stenografiji, s popolnim znanjem
hrvaškega in nemškega jezika, ISCE pod zelo ugodnimi pogoji
akcijsko društvo v Zagrebu. — Ponudbe na „INTERREKLAM“
D. D., II-F-32 v ZAGREBU, Ilica 21.

**VI. Pražki vzorčni velesejem
od 11. do 18. marca 1923**

nej obišče vsakdo, ki želi novih trgovskih zvez.

UGODNOSTI ZA POSETNIKE

75 % popusta pri vidiranju potnih listov, 33 %
popusta pri osebnih in brzovlakih čehoslovaških
:-: železnice pri potovanju v Prago in nazaj. :-:

LEGITIMACIJE

za ceno 4 Din. 20.— se dobivajo pri Čehoslo-
vaškem konzulatu v Ljubljani, Brag številka 8 in
:-: v oficijelnem zastopstvu tvrdki :-:

ALOMA COMPANY, družba z o. z.

LJUBLJANA, Kongresni trg 3. - BEOGRAD, Sremska ul. 9.